

Budget 2018

Överförmyndarnämnden Mitt

Fastställd av

Ange datum då mål och resursplanen är fastställd i nämnd samt ärendenummer

Nämndens uppgift och ansvar

Överförmyndarnämndens uppdrag är att rekrytera, granska och utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare samt att ge samtycke och tillstånd till olika rättshandlingar som dessa utför för sina respektive huvudmän. Huvudmännen är underåriga och vuxna personer som inte själva kan tillvarata sin rätt. Verksamheten står under tillsyn av länsstyrelsen och JO och myndighetsutövningen regleras i speciallagstiftning.

Överförmyndarnämndens arbete fyller en mycket viktig funktion i många människors liv, inte minst för människor i en utsatt situation. Nämndens uppgift är att förhindra att personer som inte kan tillvarata sin rätt drabbas av rättsförluster, till exempel förlorad bostad på grund av obetald hyra. De som är i behov av stöd och hjälp kan vara dels gamla människor, personer med någon form av sjukdom eller funktionsnedsättning, dels unga ensamkommande barn från krigshärdar som exempelvis Syrien. Det kan även handla om andra barn som behöver företrädas för att deras förmyndare inte kan eller inte längre får företräda sina barn. Nämnden medverkar till att en ställföreträdare tillsätts för att bevaka den enskildes intressen och utövar tillsyn av ställföreträdarna och beslutar om arvoden för ställföreträdare.

Det är en tilltagande ärendemängd för varje år och på grund av lagstiftningens krav finns väldigt få möjligheter att förändra handläggningen i ärendena. En faktor som har en avgörande betydelse för nämndens verksamhet är att antalet äldre blir fler och behovet av att det finns ställföreträdare för dessa ökar. Överförmyndarnämnden har en viktig roll att se till att den som har behov av ställföreträdare får sitt behov tillgodosett genom att bland annat ställföreträdare utses inom rimlig tid.

Den fortsatta samhällsutvecklingen mot ökad öppenvård istället för slutenvård, innebär också att antalet ärenden där huvudmannens komplexa problembild gör det svårare att hitta ställföreträdare blir fler än tidigare. I enstaka fall tvingas vi konstatera att det, trots att lagstiftningens krav är uppfyllda och många personer har tillfrågats, inte blir möjligt att anordna godmanskap eller förvalterskap då ingen är beredd att åta sig uppdraget. Den ökade medellivslängden innebär naturligt att ställföreträdarskapen pågår under längre tid. Det finns tre huvudsakliga former av ställföreträdarskap.

God man

Att få en god man är frivilligt och man har alltid kvar sin bestämmanderätt. Om den enskilde, den så kallade huvudmannen, inte klarar av att ge sitt samtycke krävs ett läkarintyg. Uppgifterna för den gode mannen kan variera. Det handlar oftast om att ta hand om den enskildes ekonomi, exempelvis att ombesörja att räkningar betalas, men också att den enskilde får rätt vård och boendeform och det stöd från samhället som denne är berättigad till.

Förvaltare

Förvalterskapet är en tvångsåtgärd som kan genomföras mot den enskildes vilja. Det krävs alltid att en läkare intygar att den enskilde inte kan vårda sig eller sin egendom. En förvaltare har större befogenheter än en god man och förvalterskapet är begränsat och anpassat till behovet i varje enskilt fall.

Budget 2018

Förmyndare

Föräldrar är skyldiga att förvalta sina barns tillgångar på ett sätt som överensstämmer med föräldrabalken, vilket innebär att tillgångarna endast får användas för barnets nytta. Om barnets tillgångar överstiger åtta prisbasbelopp är föräldrarna skyldiga att anmäla detta till överförmyndarnämnden och varje år lämna in redovisning som visar hur de förvaltar barnets egendom.

Ensamkommande barn

Överförmyndarnämnden spelar även en central roll för de ensamkommande barnen, där man har till uppgift att tillsätta och utöva tillsyn över gode män.

Nämndens ekonomi och disponering av sina resurser

Resultatbudget 2018

	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Prognos 2017	Utfall 2017	MRP/budget 2018
Verksamhetens resultat och nettokostnad, mnkr						
Verksamhetens intäkter	5,8	8,3	19,5	18,2		8,8
Personalkostnad	-11,7	15,5	-28,9	-25		-17,5
Verksamhetens övriga kostnader	-1,6	2,6	-5,2	-2,8		-1,9
Avskrivningar	0	0	0	0		0
Internränta	0	0	0	0		0
Verksamhetens nettokostnad	-7,5	-9,8	-14,6	-9,6	0,0	0,0
Skattemedel	8,4	9,5	10,9	10,4		10,6
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader						
Resultat efter skattemedel	0,9	-0,3	-3,7	0,8	0,0	0,0

Tabell. Resultatbudget, mnkr

Ekonomisk sammanställning per verksamhet

Budgerad nettokostnad per verksamhet

	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Prognos 2017	Utfall 2017	MRP/ budget 2018
Nettokostnad per verksamhet, mnkr						
Nämnd	-0,2	-0,3	-0,3	0,0		0,0
Kontor	-4,1	-5,3	-6,6	-1,8		0,0
Förvaltare och Gode män	-2,5	-4,1	-6,6	0,0		0,0
Ensamkommande barn						0,0
- Sundsvall	-0,4	-0,3	5,5	0,0		0,0
- Timrå	-0,1	0,1	-1,6	0,0		0,0
- Nordanstig	-0,1	0	-2,6	0,0		0,0
- Ånge	-0,1	0,1	-2,4	2,7		0,0
Summa	-7,5	-9,8	-14,6	0,8	0,0	0,0

Tabell. Budgerad nettokostnad per verksamhet, mnkr

Budget 2018

Analys av budget

Budgeten för 2018 gäller under förutsättningar att samtliga samverkans kommuner beslutar om budgetförstärkningen.

Överförmyndarnämnden Mitt har under 2017 har påbörjat en satsning för att komma tillrätta med verksamheten och begärt en budgetförstärkning från samtliga samverkande kommuner. Under 2018 kommer arbetet fortsätta. Kostnaderna för verksamheten är en ekonomisk osäkerhetsfaktor då fördelningen och omfattningen av kostnaderna för åtgärderna mellan 2017 och 2018 inte är klart i dagsläget. Kostnaderna för ensamkommande barn är en osäkerhetsfaktor då Migrationsverkets nya ersättningsystem och dess påverkan för nämnden inte är klarlagt.

Åtgärder och satsningar 2018

Under 2018 kommer Överförmyndarnämnden Mitt att fortsätta arbetet med att nå en bra och effektiv verksamhet med en ekonomi i balans. För att nämnden ska nå målet kommer nämnden fortsätta de satsningar som påbörjats under 2017. Detta innebär ett strukturerat arbete enligt upprättad handlingsplan där effektivisering och rättsäkerhet av verksamheten det givna målet.

Framtids- och utvecklingsanalys

Nämnden har under flera år arbetat mer reaktivt istället för proaktivt. Nämndens förvaltning påbörjade hösten 2016 arbete med att identifiera och kartlägga brister och utvecklingsområden i verksamheten. Detta arbete har fortsatt under stora delar av 2017 vilket resulterat i en handlingsplan för verksamheten. Insatser krävs 2018 för att skapa effektiva och i övrigt rättssäkra rutiner inom olika handläggningsområden. Process- och flödeskartläggning har påbörjats och fortsätter under 2018. Till detta kopplas kompetenshöjande insatser för ställföreträdare.

Under 2018 kommer arbetet med utvecklingsfrågor intensifieras. Omvärldsbevakning, snabb anpassning av rutiner till den allra nyaste rättsutvecklingen, teknisk utveckling av verksamheten, förfining av redan fungerande arbetssätt, stöd utöver vad lagen kräver till ställföreträdare, frågor inom värdskap, kommunikation och information till omvärlden, externa samarbeten och utveckling av spetskompetens samt andra önskvärda aktiviteter utöver de basala behoven kommer att prioriteras under 2018.

Liksom för år 2017 är det fortsatt viktigt att det skapas trivsel, goda fysiska arbetsförhållanden och ett bra sammanhang för samtliga medarbetare. Medarbetarna behöver gedigen kompetens inom sina respektive verksamhetsområden och denna kompetens behöver spridas till fler. Därför behöver nämnden utveckla strukturer för kompetensöverföring och internt lärande. Alla medarbetare ska kunna se tydliga mål i verksamheten och veta vilka förväntningar som ställs på dem. Ledarskapet fokuserar på tydlighet och öppenhet samt bjuder in medarbetarna till delaktighet kring hur arbetet ska utföras.